

552

# QVÆSTIO MEDICA.

## QVODLIBETARIIS DISPVATIONIBVS MANE' AGITANDA IN SCHOLIS MEDICORVM DIE LVNÆ IX. IANVARII. M. IOANNE BOVRGEOIS DOCTORE MEDICO, MODERATORE.

*Est-ne sua cuique parti facultas insita?*



**M**EDICINA artium omnium maxima, hominem sapiens animal & solum inter omnia diuinum, perfectissimum, temperatissimum, nequaquam tamen in totâ substantiâ medium, quâ sanitatis capax est vt propriam intuetur obiectam: qui temperiem nactus est optimam, is saluberrimam ac maximè longævam vitam degit. At in homine animam, formarum omnium supremam, ab elementorum concretionē & partibus immunem, æternam, & sinu materiæ, vt cætera, non eductam, ubique totam, æquè perfectam in omnibus, cum vitæ tum cæterarum actionum principem causam contemplatur. Has vt obiret in subiecto corpore varijs partibus diuersam temperiem & conformationem sortitis probè instructo, facultatibus vt proximis, spiritu tam infuso animato, quàm influente in animo, temperie, calore & humido radicali (qualitate & copiâ etiam maiore reparabili) vt instrumentarijs earumdem causis indiguit.



**O**NNATAS ipsi animæ ad agendum vires facultates dicimus, illi ita intimas vt separari nequeant; quarum *in vna* haud in partium temperamento, multò minùs in conformatione reponendam putamus. Quòd si ab actionibus facultatum petenda partitio, alias similes, alias organicas statuimus; cum non alia actionum, vt neque morborum summa genera agnoscamus: At si à vitæ in homine gradibus alias vitales (quibus vegetantes substernimus) animales alias, cæteras rationales ponimus; inter quas, earumque species, quæ dignitate vltimum, eadem ortu & necessitate primum sibi locum arrogant.



**V**ITALIS in partibus singulis non obscurè, in corde (cui sub proprio vitæ discrimine latium & foci nostri commissæ custodia) motu infatigabili, certissimo vitæ mortisque nuncio, elucet manifestè: in quo salutarem fouendæ vitæ calorem vnâ cum spiritu (primario facultatum omnium instrumento nequaquam earumdem vehiculo) vitali conficit; quo per arterias constricto corde dilatatas quo quouersum diffuente cæterarum facultatum robur continetur & ad agendum pellitur. Verum vt solis in mundo, sic & cordis in homine tabescente motu, obscuro splendore, nec ampliùs influente horrescunt singula, præceps facultatum omnium lapsus irreipit, velut in syncope horrendo gelidæ mortis spectaculo, cum vini tum aquæ haustu debellando, contingit.



**A**LTRIX cæterarum basis ac vitalium abiectionissima, sentientis, appetentis, trahentis, retinentis, coquentis & expellentis vfa satellitio alimentum in corporis substantiam conuertit. Auxtrix verò solidis præcipuè assidens particulis, vberiori nutrimento accedente, corpus vniuersum vnde quaque porrigit. Hæ ignobiles vt primæ vigent in vtero, sic & procreatrix nobilissima extra ipsum lucet omnium vltima. Caue ne hanc vnâ cum parentum semine traduci Tertulliani sectator asseras. Satis est si ea testibus insidens, vim quandam sui vicariam spiritui genitori in *in vtero* semine, à solistesticulis deciduo, existenti imprimat; quæ postmodum ministrantibus alteratrice & conformatrice spermaticas partes simul omnes delineat; inter sanguineas verò hepar primum deinde cor (quorum tamen in foetu nullam peculiarem actionem agnoscamus) perficiat ac rationali animæ, vegetanti sentienti que minimè succedenti, domicilium affabrè construat.



**N**IMALIS sensu motuque licet in cerebro minùs cōspicua, ab eo tamen ad eas partes quibus sentiendi mouendi-ue facultas indita per eundem neruum dicatur vtrique operi animalis spiritus (quem solum in vtero à foetu generari volumus) influit, cuius intercepto aditu vt mouendi virtus feriat in musculo, sic in sensoris, videndi in humore crystallino, audiendi in tympano, odorandi in processu mammillari, in lingua gustandi, in cute membranisque cæteris tangendi cessat actio, præsentē semper facultate, at spirituoso deficiente instrumento: sine quo licet rationalis anima principes suos actus extra corpus exerat; earum tamen donec corporeis detineatur vinctulis in cerebro locis haud discissam locauit regiam: quas vt & functiones cæteras ubique proderet, si debitæ conformationi iunctam parem ubique nacta foret temperiem.

*Est ergo sua cuique parti facultas insita.*

Afferebat Lutetiæ IOANNES BOMPAIN, Constantinæ Anno R. S. H. 1617

### DOMINI DOCTORES DISPVATVR.



M. Ioannes Akakia M. R.,  
M. Gaspart Brayer.  
M. Nicolaus Henault.

M. Philbertus Guibert.  
M. Ioannes Pietre.  
M. Ioannes Cousin M. R.



M. Guillelmus Lescailion.  
M. Petrus Collier.  
M. Robertus le Secq.

